

- 1012 Ἡρωες δ', ὅτε δὴ σφιν ἀταρβῆς ἔπλε κέλευθος,
 1013 δὴ τότε πείσματα νηὸς ἐπὶ πνοιῆς ἀνέμοιο
 1014 λυσάμενοι, προτέρωσε διέξ ἀλὸς οἶδμα νέοντο:
 1015 ἢ δ' ἔθειεν λαίφεσσι πανήμερος.

De helden, toen de de weg [=route] voor hen zonder gevaar was,
 maakten de touwen van het schip los [om] op de bries van de wind [te varen]
 en ze gingen over de bolling der zee;
 het [schip] snelde de hele dag met [=door middel van] de zeilen.

ἀταρβῆς (zonder vrees, onverschrokken, kalmerend)
 ἔπλε imperf ind act 3rd sg πέλω (zich bewegen, zijn)
 κέλευθος (de weg)
 προτέρωσε (naar voren)
 διέκ (doorheen en uit)
 οἶδμα (zwellings, bult)
 νέοντο imperf ind mp 3rd pl νέομαι (gaan):
 ἔθειεν imperf ind act 3rd sg θέω (rennen, hard lopen, snel gaan)
 λαίφεσσι neut dat pl λαῖφος (zeil)
 πᾶν-ημέριος (de hele dag)

- 1015 οὐ μὲν ἰούσης
 1016 νυκτὸς ἔτι ῥιπή μένεν ἔμπεδον, ἀλλὰ θύελλαι
 1017 ἀντίαι ἀρπάγδην ὀπίσω φέρον, ὄφρ' ἐπέλασσαν
 1018 αὐτίς ἐυξείνοισι Δολίοσιν.

In het verloop van de nacht, bleef de wind niet standvastig, maar tegen-stormen
 brachten hen snel naar achteren, totdat ze opnieuw
 naar de gastvrije Dolionen dreven [=voeren].

ῥιπή (zwaai, windvlaag, storm)
 ἔμπεδος (standvastig)
 θύελλα (stormwind, onweer)
 ἀντίος (tegengesteld, tegen-)
 ἀρπάγδην (woest)
 ὀπίσω (achterwaarts):
 εὐξενος, Ion. εὐξεινος, ον, (gastvrij, vriendelijk voor vreemden)
 ἐπέλασσαν aor ind act 3rd pl ἐπελαύνω (opdrijven/rijden naar/tegen)
 ἐπέλασσαν aor ind act 3rd pl πελάζω (benaderen):

- 1018 ἐκ δ' ἄρ' ἔβησαν
 1019 αὐτονυχί (Ἱερὴ δὲ φατίζεται ἢ δ' ἔτι Πέτρη
 1020 ἦ ἔπειτα πεῖσματα νηὸς ἐπεσσύμενοι ἐβάλλοντο),
 1021 οὐδέ τις αὐτὴν νῆσον ἐπιφραδέως ἐνόησεν
 1022 ἔμμεναι.

Diezelfde nacht gingen ze van boord.

([De rots] waaromheen ze [in beweging komend] de touwen van van het schip wierpen, wordt [nog steeds] Heilige Rots genoemd.)

En niemand dacht er [oplettend] aan dat het hetzelfde eiland was.

αὐτονυχί (diezelfde nacht)

ἐπιφραδέως (met zijn verstand erbij, oplettend, zorgvuldig)

ἔμμεναι pres inf act εἶμι (zijn)

ἐνόησεν aor ind act 3rd sg νοέω (denken, beschouwen)

ἐπεσσύμενοι perf part mid masc ἐπισεύω (in beweging zetten)

φατίζω (zeggen, uitspreken) “werd genoemd”

- 1022 οὐδ' ὑπὸ νυκτὶ Δολίονες ἄψ ἀνιόντας
 1023 ἥρωας νημερτὲς ἐπήισαν, ἀλλὰ που ἀνδρῶν
 1024 Μακρίων εἴσαντο Πελασγικὸν ἄρεα κέλσαι:
 1025 τῷ καὶ τεύχεα δύντες ἐπὶ σφίσι χεῖρας ἄειραν.

Door de nacht begrepen de [anders] feilloze Dolionen niet dat de helden er weer aankwamen, maar zij dachten dat ergens[=misschien] een Pelasgische Ares[=leger] van Makriërs aan land ging; daarom trokken ze hun wapenuitrusting aan en hieven hun handen tegen hen op.

ἄψ (terug, weer)

ἐπήισαν imperf ind act 3rd pl ,ἔπειμι 2 (gaan naar):

ἐπήισαν aor ind act 3rd pl ἐπαῖω (weten, merken, begrijpen)

νημερτής (unerring; feilloos)

εἴσαντο aor ind mid 3rd pl οἶδα (weten, [in]zien)

Ἄρης (Ares, oorlogsgeest, oorlog)

κέλσαι aor inf act κέλλω ([een schip] op het strand zetten)

τῷ, dat. sg. neut. of ὁ, daarom, op die manier

ἄειραν aor ind act 3rd pl ἀείρω (optillen, opheffen):

1026 σὺν δ' ἔλασαν μελίας τε καὶ ἀσπίδας ἀλλήλοισιν,
1027 ὄξειή ἴκελοι ῥιπῆ πυρός, ἢ τ' ἐνὶ θάμνοισι
1028 ἀυαλέοισι πεσοῦσα κορύσσεται: ἐν δὲ κυδοιμός
1029 δεινός τε ζαμενής τε Δολιονίῳ πέσε δήμῳ.

En samen dreven [=joegen] ze speren en schilden naar elkaar,
gelijkend op een scherpe vuurstorm die in droge bosjes gevallen [=terecht gekomen] de kop
opsteekt; een verschrikkelijk en erg hevig krijgsumoer overviel het Dolionische volk.

μελία (speer)

ἀσπίς (schild)

ὄξειή fem dat sg ὄξύς (scherp):

ῥιπή (zwaai, stormvlaag, storm)

θάμνος (bosje)

ἀυαλέος (droog)

κορύσσω (een kop opzetten, zich verheffen):

κυδοιμός (krijgsumoer, verwarring)

ζαμενής (erg sterk)

1030 οὐδ' ὄγε δῆϊοτῆτος ὑπὲρ μόρον αὐτίς ἔμελλεν
1031 οἴκαδε νυμφιδίους θαλάμους καὶ λέκτρον ἰκέσθαι,
1032 ἀλλά μιν Αἰσονίδης, τετραμμένον ἰθὺς ἐοῖο,
1033 πλῆξεν ἐπαΐξας στῆθος μέσον, ἀμφὶ δὲ δουρί
1034 ὅστέον ἐρραίσθη: ὁ δ' ἐνὶ ψαμάθοισιν ἔλυσθεις
1035 μοῖραν ἀνέπλησεν. τὴν γὰρ θέμις οὔποτ' ἀλύξαι

En hij zou niet na zijn doodslot van de strijd [=zijn dood in de strijd] weer naar huis,
de huwelijks slaapkamer en zijn bed [terug] gaan, maar
Aison's zoon stormde op hem af, toen hij recht naar hem toegewend stond,
en trof hem midden in de borst; en zijn bot [borstsbeen] werd -om de lans heen- gebroken.
En hij vervulde zijn lot [=ging dood] rollend [gerold wordend]
in het zand[van het strand].

δῆϊοτῆς (vijandelijkheid, strijd)

ἐοῖο masc/neut gen sg ἐός (zijn)

τετραμμένον perf part mp τρέπω (draaien)

ἐρραίσθη aor ind pass 3rd sg ῥαίω (breken)

στῆθος (borst)

πλήσσω (slaan)

ἐπαΐξας aor part act ἐπάσσω (aanstormen):

ψάμαθος (strand-zand)

ἔλυσθεις aor part pass ἔλύω (rollen):

ἀνέπλησεν aor ind act 3rd sg ἀναπίμπλημι ([ver]vullen, opvullen):

1035 τὴν γὰρ θέμις οὐποτ' ἀλύξαι
 1036 θνητοῖσιν, πάντη δὲ περὶ μέγα πέπταται ἔρκος;
 1037 ὧς τόν, ὀϊόμενόν που ἀδευκέος ἔκτοθεν ἄτης
 1038 εἶναι ἀριστήων, αὐτῇ ὑπὸ νυκτὶ πέδησεν
 1039 μαρνάμενον κείνοισι.

Want daar is nooit ontsnappen aan voor de stervelingen,
 overal om ons heen vliegt [=is opgehangen (perfectum!)] een groot net.
 Zodat [de dood] hem onder[=in] diezelfde nacht bedwong toen hij met hen vocht,
 terwijl hij ergens[που] meende dat hij buiten [het bereik van] het bittere onheil was
 omdat hij zo goed was [NB. Dat staat er grammaticaal niet].

οὐποτε (nooit)
 ἀλύξαι aor inf act ἀλύσκω (ontsnappen aan)
 θέμις (vaste wet, recht[vaardigheid], goddelijke beschikking)
 ἔρκος (hek, wal, strik, net)
 πέπταται perf ind mp 3rd sg πετάννυμι (vliegen)
 ἀδευκής (bitter, onverwacht)
 ἄτη (verbijstering, schade, onheil)
 ἀριστήων masc gen pl ἀριστεύς (iemand die heel goed is)
 μάρναμαι (vechten)
 πέδησεν aor ind act 3rd sg πεδάω (boeien, bedwingen)
 κείνοισι = ἐκείνοισι

1039 πολεῖς δ' ἐπαρηγόνες ἄλλοι
 1040 ἔκταθεν: Ἡρακλέης μὲν ἐνήρατο Τηλεκλῆα
 1041 ἠδὲ Μεγαβρόντην, Σφόδριν δ' ἐνάριξεν Ἄκαστος,
 1042 Πηλεὺς δὲ Ζέλυν εἶλεν ἀρηίθοόν τε Γέφυρον,
 1043 αὐτὰρ ἐυμμελῆς Τελαμῶν Βασιλῆα κατέκτα:
 Vele anderen die kwamen helpen werden gedood. Herakles doodde Telekles en ook
 Megabrontes (Grootbruller), Akastos doodde Sphodris (en beroofde hem an zijn
 wapenuitrusting) en Peleus greep Zelus en Gephyros die snel was in de oorlog, maar
 Telamoon, met een sterke lans bewapend, doodde Basileus.

ἐπαρήγω (komen helpen)
 ἔκταθεν aor ind pass 3rd pl κτείνω (doden)
 ἐνήρατο aor ind mid 3rd sg ἐναίρω (doden, verwoesten)
 ἐνάριξεν aor ind act 3rd sg ἐναρίζω (van zijn uitrusting beroven):
 εἶλεν aor ind act 3rd sg αἰρέω (grijpen)
 ἀρηίθοος (snel in de oorlog)
 κατέκτα aor ind act 3rd sg κατακτείνω (doden)
 ἐυμμελῆς (met een sterke lans gewapend)

- 1044 Ἴδας δ' αὖ Προμέα, Κλυτίος δ' Ἰάκινθον ἔπεφνεν,
 1045 Τυνδαρίδαι δ' ἄμφω Μεγαλοσσάκεα Φλογίον τε,
 1046 Οἰνεΐδης δ' ἐπὶ τοῖσιν ἔλε θρασὺν Ἴτυμονῆα
 1047 ἠδὲ καὶ Ἄρτακέα, πρόμον ἀνδρῶν: οὐς ἔτι πάντας
 1048 ἐνναέται τιμαῖς ἠρώσι κυδαίνουσιν.

Idas versloeg Prometheus en Klytios Yakinthos, en de beide Tyndariden Megalossakeus en Phlogius; en de zoon van Oineus greep daarbij de drieste Itymoneus en ook Artakeus de aanvoerder. Negen jaren lang [= In een negen-jaarlijks festival] vereren zij hen allen nog met een heldenverering.

ἔπεφνεν aor ind act 3rd sg “versloeg”
 ἔλε aor ind act 3rd sg αἰρέω (grijpen):
 πρόμος (de voorste, de aanvoerder)
 κῦδ-αίνω (eer geven, vereren)

- 1049 οἱ δ' ἄλλοι εἷξαντες ὑπέτρεσαν, ἠύτε κίρκους
 1050 ὠκυπέτας ἀγεληδὸν ὑποτρέσσωσι πέλειαι,
 1051 ἐς δὲ πύλας ὁμάδῳ πέσον ἀθρόοι: αἶψα δ' αὐτῆς
 1052 πλῆτο πόλις στονόνεντος ὑποτροπῆι πολέμοιο.

En lijkend op/zoals duiven in een zwerm vluchten voor snel-vliegende haviken, vluchtten de anderen en en vielen [=stormden] en-masse met lawaai naar de poorten. En snel werd de stad gevuld met haar jammerklachten om het keren van de kansen in de oorlog.

ὑποτρέω (uit vrees wijken, vluchten, terugdeinzen)
 κίρκος (havik)
 ἀγεληδόν (troepsgewijs)
 ἀθρόοι (“en masse”)
 ὄμαδος (lawaai)
 αἶψα (snel)
 στονόεις (jammerlijk, treurig, smartelijk)
 ὑποτροπῆι (turning of the fight, A.R. 1.1052.) “het keren van de kansen”

- 1053 ἤῳθεν δ' ὀλοήν καὶ ἀμήχανον εἰσενόησαν
 1054 ἀμπλακίην ἄμφω: στυγερὸν δ' ἄχος εἶλεν ἰδόντας
 1055 ἥρωας Μινύας Αἰνίηιον υἷα πάροιθεν
 1056 Κύζικον ἐν κονίησι καὶ αἵματι πεπτηῶτα.

Vanaf de ochtend zagen beiden de dodelijke en onverbiddelijke fout in; en een verschrikkelijk verdriet greep de Minyische helden toen ze Kyzikos de zoon van Aineus νόόρ zich zagen, gevallen in het stof en het bloed.

ὀλοός (dodelijk, destructief)
 ἀμήχανος (waar niets aan te doen is, onverbiddelijk)
 ἀμπλάκημα (verblinding, fout)
 ἄχος, -εος, τό, pijn, (leed, verdriet)
 πάροιθε (νόόρ)
 πεπτηῶτα perf part act masc acc sg πίπτω (vallen)

- 1057 ἤματα δὲ τρία πάντα γόνων τίλλοντό τε χαίτας
 1058 αὐτοὶ ὁμῶς λαοὶ τε Δολίονες; αὐτὰρ ἔπειτα,
 1059 τρὶς περὶ χαλκείοις σὺν τεύχεσι δινηθέντες,
 1060 τύμβῳ ἐνεκτερείξαν, ἐπειρήσαντό τ' ἀέθλων,
 1061 ἢ θέμις, ἄμ πεδίον Λειμώνιον: ἔνθ' ἔτι νῦν περ
 1062 ἀγκέχεται τόδε σῆμα καὶ ὀψιγόνοισιν ἰδέσθαι.

Drie hele dagen weeklaagden ze en trokken zich de haren uit [het hoofd], zij zelf [=de helden] en ook het volk van de Dolionen; maar daarna, nadat ze met elkaar met hun bonzen uitrustingen er driemaal omheen gecirkeld [= gelopen, gedanst] hadden, begroeven ze hem in een graf en ze probeerden elkaar uit in wedstrijden [=ze organiseerden een toernooi] in de Leimonische vlakte, zoals dat hoort. Ook nu nog staat daar een teken opgesteld en is het te zien voor de later geboren.

γόνων imperf ind act 3rd pl γοάω (weeklagen):
 τίλλοντό imperf ind mp 3rd pl τίλλω (plukken [v e kip])
 χαίτη (manen, los haar)
 ἐνεκτερείξαν aor ind act 3rd pl ἐγκτερεῖζω, begraven in, τύμβῳ A.R.1.1060
 δινέω (wervelen, ronddraaien, dansen)
 πειράω (proberen, beproeven; mp: op de proef stellen, zich meten met)
 ἀγκέχεται perf ind mp 3rd sg ἀναχέω (“op-gieten”)
 ὀψί-γονος (later-geborene)

- 1063 οὐδὲ μὲν οὐδ' ἄλοχος Κλείτη φθιμένοιο λέλειπτο
 1064 οὗ πόσιος μετόπισθε, κακῶ δ' ἔπι κύντερον ἄλλο
 1065 ἦνυσεν, ἀψαμένη βρόχον ἀχένη.

Zijn echtgenote Kleite van de omgekomen echtgenoot bleef niet achter ,
 ze voegde aan de ramp [κακος] nog iets verschrikkelijkers toe, door
 een strik om haar hals vast te maken.

φθίω (omkomen)

πόσιος masc gen sg πόσις (echtgenoot)

ἀνύω (afmaken)

κύντερος (more dog-like, i.e. more shameless ; more horrible) “iets verschrikkelijkers”

μετόπισθε (achter, later)

βρόχος (strik)

ἄπτω (vastmaken)

- 1065 τὴν δὲ καὶ αὐταί
 1066 νύμφαι ἀποφθιμένην ἀλσηίδες ὠδύραντο:
 1067 καὶ οἱ ἀπὸ βλεφάρων ὅσα δάκρυα χεύατ' ἔραζε,
 1068 πάντα τάγε κρήνην τεῦξαν θεαί, ἦν καλέουσιν
 1069 Κλείτην, δυστήνοιο περικλεῆς οὔνομα νύμφης.

En ook zelfs de bos-nymfen beweenden haar toen ze omkwam;
 en zoveel [=alle] tranen als [=die] om haar vanaf de oogleden,
 op de grond ver/ge-goten werden,
 [van] al die [tranen] maakten de godinnen een bron, die ze Kleite noemen,
 de zeer beroemde naam van het ongelukkige meisje.

ἀλσηίς, ἦ, (van ἄλσος, heiligdom) (van het heilig woud, bos-), νύμφαι A.R.1.1066.

βλέφαρον (ooglid)

ἔραζε (op/naar de aarde)

τεῦξαν aor ind act 3rd pl τεύχω (klaar maken, maken, bouwen)

1070 αἰνότατον δὴ κείνο Δολιονίησι γυναιξίν
 1071 ἀνδράσι τ' ἐκ Διὸς ἡμαρ ἐπήλυθεν: οὐδὲ γὰρ αὐτῶν†
 1072 ἔτλη τις πάσασθαι ἐδητύος οὐδ' ἐπὶ δηρόν
 1073 ἐξ ἀχέων ἔργοιο μυληφάτου ἐμνώοντο,
 1074 ἀλλ' αὐτῶς ἄφλεκτα διαζώεσκον ἔδοντες.

Dat was de verschrikkelijkste dag die door Zeus naar de Dolionische vrouwen en mannen kwam; en niemand van hen kon het verdragen vlees/voedsel te eten en lange tijd dachten ze van verdriet niet aan het [graan]molen-werk maar ze brachten hun leven door door alleen maar rauwe dingen te eten.

αἰνός (verschrikkelijk) ἡμαρ, -ατος, τό, (dag)
 ἐπήλυθεν aor ind act 3rd sg ἐπέρχομαι (komen naar) τλάω (lijden)
 ἐδητύς, ύος, ή, (vlees, voedsel)
 πάσασθαι aor inf mid πατέομαι (eten)
 δηρός (lang, lange tijd)
 ἐξ ἀχέων (van verdriet)
 μυλήφατος (in een molen gemalen)
 ἐμνώοντο imperf ind mp 3rd pl μνάομαι (denken aan, er aan denken)
 ἄφλεκτος (ongekookt, ongebakken)
 διαζώεσκον imperf ind act 3rd pl διά-ζώω (leven, het leven door-komen)
 αὐτῶς (juist zo, zo, helemaal, zonder meer)

1075 ἔνθεν νῦν, εὔτ' ἄν σφιν ἐτήσια χύτλα χέωνται
 1076 Κύζικον ἐνναίοντες Ἴάονες, ἔμπεδον αἰεὶ
 1077 πανδήμοιο μύλης πελανοὺς ἐπαλετρεύουσιν.

Vandaar dat nu, de Ioniërs die in Kyzikos wonen, wanneer ze bij hen de jaarlijkse plengoffers gieten, altijd alleen maar offerkoeken bakken met meel uit de gemeenschappelijke molen.

εὔτε (wanneer)
 ἐτήσιος, ον, (jaarlijks)
 χύτλ-ον, τό, (χέω) (anything that can be poured, liquid, fluid) “pleng-offer”
 ἐνναίω (vertoeven in, bewonen)
 ἔμπεδος ([van tijd] voortdurend, continu)
 ἐπαλετρεύω (malen)
 πελᾶνός (offerkoek)
 πάνδημος (van het hele volk) “gemeenschappelijk”
 μύλη (molen)